

Siffridstäppa i Bortan

I Bortans skogar träffar vandraren ofta på lämningar efter gammal bebyggelse. Gamla husgrunder, där spismuren ofta står kvar, vittnar om den gångna tid, då de fattiga hade det sämre än en del jordägare har det nu. För vår generation framstår det som något ofattbart, att folk verkligen kunde existera på dessa magra och undanskymda ställen. Men troligen levde de i stor utsträckning på vad skogen kunde ge dem av vilt och sjöarna och tjärnen av fisk.

För vi får inte glömma bort, att de sämres arbetskraft på den tiden var en vara, som var mycket värdelös; för att få bo och bruka ett dylligt torp kunde torparen oftast få göra upp till tre dagsverken i veckan åt jordägaren. De övriga dagarna kunde han gå på "förtjänst" och inkasserade då en dagspenning av 25—50 öre.

"Siffridstäppa" är ett sådant minne från den tiden. Där bodde för bortåt hundra år sedan en man, som vi kan kalla Jonas. Han var väl inte särskilt försigkommen, denne Jonas, men han hängde med lika gott som alla andra och klagade åtminstone aldrig. Ännu lever det i folkmun kvar vissa drag ur Jonas leverne, och jag skall här nämna ett par episoder. Jonas stod en vacker dag inför kyrkoherden för att vigas. Ceremonin försiggick som vanligt är — prästen stavade före och Jonas sade efter, men först sedan Jonas av prästen upplysts om att han skulle repetera. Så småningom nalkades slutet på

den långa ramsan och Jonas tillspordes om han ville "taga denna etc. till sin äkta maka o. s. v." Jonas upprepade även denna fråga. Prästen tycks emellertid ha varit av den gemytliga sorten, för han replikerade genast: "Ja, vill inte du ha henne, så inte vill jag!" Vilket allt samvetsgrannt eftersades av Jonas. •

Nåväl, Jonas blev gift som andra och de unga tu flyttade in på torpet. Kanske bör tilläggas att Jonas ofta var en stor filur och hans låtsade menlöhet inför prästen var säkerligen ett utslag av denna hans egenhet.

En gång for både Jonas och hans lagvigda bort på arbete, som det påstods ända till Danmark, men hur det är med detta vill jag låta vara osagt. Under tiden de var borta, gick jordägaren och retade upp sig på att de inte fanns tillhands för att hjälpa honom med arbetet. Egenmäktig som han var, tog han en dag folk med sig upp till den lilla stugan och rev ned den i grund. Det lilla husgeråd, som

fanns i stugan, lämpades helt enkelt ut på marken, där det fick stå oskyddat för väder och vind.

Så småningom kom Jonas och hans hustru tillbaka till hemmet, och att deras missräkning blev stor när de fick se förödelsen, säger sig självt. De hade alltså ingenstans att ta vägen och Jonas såg sig ingen annan råd än att ge sig iväg till Karlstad för att höra sig för hos landshövdingen. Jonas hustru ville emellertid gå själv, och det fick hon gärna. På den tiden fanns det ju inga kommunikationsmedel utan hon fick traska hela den

långa vägen till fots. Landshövdingen var mycket tillmötesgående mot den enkla kvinnan och redan innan hon hann tillbaka mottog den egenmäktige jordägaren en skrivelse, vari han anmodades att omedelbart bygga upp stugan igen. Det bästa var, att stugan skulle uppföras på en redan odlad jordbit närmare bygden.

Det var säkerligen inte med någon större glädje bonden satte sitt folk till verket. Men landshövdingens skrivelse var kungsord och han vågade inte annat än lyda. Vilket ibland kan fresta på nog.

(ob).